

13 RENTGENSKO (RTG) FUNKCIONALNO SLIKANJE VRATNE HRBTENICE

Jasmina Demšar

1. Kaj je funkcionalno rentgensko slikanje vratne hrbtenice?

S funkcionalnim rentgenskim slikanjem vratu lahko prikažemo *poškodbe ligamentov vratne hrbtenice*. Kot slikovno metodo uporabljamo rentgenske žarke v stranski projekciji, *med slikanjem pa ima bolnik glavo v priklonu in odklonu*. Izvajamo jo na bolnikih, ki nimajo znakov poškodbe na standardnih rentgenogramih. Pri rentgenskem slikanju uporabljamo elektromagnetno valovanje v obliki žarka, podobno kot pri vidni svetlobi. Pri prehodu elektromagnetnega valovanja skozi telo se elektromagnetno valovanje oslabi v odvisnosti od strukture telesa, skozi katero prehaja. Oslabitev je večja pri prehodu skozi gostejšo snov, npr. kost, in manjša pri prehodu skozi manj gosto snov, npr. mišico. Po jakosti različne rentgenske žarke nato zberemo na rentgenskem filmu, kjer se nam izrišejo strukture, ki smo jih presvetlili. Rentgensko sliko nato odčita zdravnik, s katero si s pomočjo kliničnega pregleda pomaga do diagnoze.

2. Kaj je namen preiskave?

Namen preiskave je ugotoviti morebitno *segmentno nestabilnost hrbtenice*, ki jo na standardnih RTG posnetkih vratu ne vidimo. Preiskava je najpogosteje indicirana pri poškodbah vratu.

3. Kdo opravlja funkcionalno rentgensko slikanje vratne hrbtenice?

Funkcionalno rentgensko slikanje vratne hrbtenice opravlja za to usposobljen rentgenski tehnik na oddelku za radiologijo v vseh bolnišnicah.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas napoti vaš izbrani zdravnik družinske medicine ali klinični specialist (npr. travmatolog, ortoped, nevrolog), ki vam izda tudi napotnico za rentgensko slikanje.

5. Kako se na preiskavo pripravite?

Za funkcionalno rentgensko slikanje vratne hrbtenice *ne potrebujete posebne priprave*. Pred izvedbo preiskave morate imeti normalne izvide na standardnih RTG posnetkih vratu. Pred slikanjem morate *odstraniti nakit (uhane, verižico)*, saj se kovinski predmeti vidijo na rentgenski sliki in lahko motijo interpretacijo izvida.

Če ste *noseči* oz. obstaja možnost, da bi lahko bili noseči, morate pred preiskavo to povedati zdravniku ali rentgenskemu tehniku.

6. Kako preiskava poteka?

Funkcionalno rentgensko slikanje vratne hrbtenice se *izvaja v predklonu in v odklonu glave*. Če ob tem začutite kakršne koli spremembe po telesu (*npr. mravljinice, ohromelost udov*), morate to nemudoma povedati zdravniku, ki bo z vami med samo preiskavo. Med slikanjem se *ne smete premikati*. Zaželeno je tudi, da zadržite dih in tako omogočite optimalen posnetek. Samo slikanje je neboleče in traja nekaj sekund. Po končanem slikanju je potrebno nekaj minut za razvijanje slik, ki jih nato odčita zdravnik.

7. Koliko časa traja preiskava?

Funkcionalno rentgensko slikanje vratne hrbtenice traja *približno 15 minut*, nato pa je potrebno še dodatnih 5 minut za razvoj slik.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Rentgensko slikanje je *neboleče* in prehoda rentgenskih žarkov skozi telo ne boste čutili. Sobe, kjer izvajajo preiskave, so zaradi ohranjanja konstantne temperature rentgenskih aparatov ohlajene.

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Vsako rentgensko sevanje *poveča tveganje za razvoj rakaste bolezni*. Pri funkcionalnem rentgenskem slikanju vratne hrbtenice se uporablja *minimalne sevalne doze*, tako da je tveganje za razvoj neželenih učinkov zelo majhen. Po slikanju sevanje ne ostane v bolnikovem telesu.

Rentgenski žarki lahko poškodujejo razvijajoči se plod, zato je rentgensko slikanje v času *nosečnosti, razen v nujnih primerih, nezaželeno*.

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvid funkcionalnega rentgenskega slikanja vratne hrbtenice je znan *nekaj minut po zaključku slikanja*.

11. Čemu bodo izvidi služili?

Izvidi funkcionalnega rentgenskega slikanja vratne hrbtenice bodo zdravniku v pomoč za postavitev diagnoze nekaterih bolezni in poškodb ligamentarnega aparata vratne hrbtenice.